

Endokardiittiprofylaksia

Potilaat, joilla on läppävika tai tekoläppä saattavat sairastua bakteereiden aiheuttamaan läpän tulehdukseen (endokardiitti), mikäli bakteereita pääsee verenkiertoon esim. hampaisiin kohdistuvien tai muiden toimenpiteiden aikana. Tämän torjumiseksi näille potilaille annetaan ennen toimenpidettä antibioottia eli ns. endokardiittiprofylaksia.

Sairaudet/tilat, joissa endokardiittiprofylaksia on aiheellinen:

1. Potilaalla läppäproteesi tai käytetty keinomateriaaleja sydänlähän korjauksessa.
2. Aikaisemmin sairastettu sydämen lähän tulehdus (endokardiitti)
3. Korjaamaton syanoottinen synnynnäinen sydänvika, mukaan lukien palliatiivisen suntin tai putkisiirteen (conduit) saaneet
4. Korjattu synnynnäinen sydänvika, mikäli potilaalle on jäänyt defekti keinomateriaalin proteesin lähelle
5. Ensimmäisen 6 kuukauden ajan potilaille, joille on suoritettu synnynnäisen sydänvian vuoksi leikkaus käyttäen keinomateriaaleja, suntteja tai putkia (conduit), sekä potilaille, joille on asetettu suljinlaite leikkauksessa tai katetroinnin yhteydessä.
6. Sydämensiirtopotilaat, joille on kehittynyt läppävika.

Toimenpiteet, joiden yhteydessä endokardiittiprofylaksiaa on aiheellinen:

1. Hampaisiin ja parodontiumiin kohdistuvat toimenpiteet, joihin yleisesti liittyy ienverenvuotoa (hampaan poisto, kyretointi) tai periapikaalisen alueen manipulointia (juurihoito, resektio)
2. Hammaslääkäriin tai –hoitajan tekemä hampaiden tukikudosten puhdistus (subgingivaalisen hammaskiven poisto, ”scaling”)
3. Poskiontelon huuhtelu
4. Nielu- tai kitarisan poistoleikkaus
5. Bronkoskopia, johon liittyy invasiivisia toimenpiteitä

Toimenpiteet, joissa endokardiittiprofylaksia ei ole tarpeen:

1. Hampaan paikkaaminen
2. Juurihoito jossa ei kajota periapikaalialueeseen
3. Suuonteloon tehty puudutus
4. Hammasproteesin sovitus
5. Hampaiston pastapuhdistus
6. Non-invasiivinen bronkoskopia
7. Gastroskopia
8. Kolonoskopia
9. Transuretraalinen prostataresektio
10. Gynekologiset ja obstetriset toimenpiteet
11. Synnytykset
12. Ihoinfektiot

Endokardiittiprofylaksian toteutus:

Lääkkeen antotapa	Antibiootti	Annos aikuisella	Annos lapsella
Ensisijaislääke			
Suun kautta	amoksisilliini	2 g	50 mg / kg
Im. tai iv.-lääke	ampisilliini	2 g	50 mg / kg
Penisilliiniallergia			
Suun kautta	kefaleksiini tai klindamysiini tai atsitromysiini tai klaritromysiini tai roksitromysiini	2g 600 mg 500 mg 500 mg 300 mg	50 mg / kg 20 mg / kg 15 mg / kg 15 mg / kg 10 mg / kg
Im. tai iv.-lääke	kefuroksiimi	750 mg – 1.5 g (iv.)	60 mg / kg
	klindamysiini	600 – 900 mg (iv.)	20 mg / kg

1. SLL 2008;63(35):2792-2794 [«Bakteeriendokardiitin uusi antibioottiprofylaksisuositus \(35/08\)»1](#)
2. Circulation 2007;116:1736-1754
3. ESC guidelines 2009. Prevention of Infective endocarditis.